

lem vytvořena situace taková, v níž ohroženému nezbývá než podrobiti se cizí vůli jemu vnucené, nechce-li se vystaviti horším následkům. Taková situace byla dle rozsudečného zjištění v tomto případě, ježto bylo velké jitrění mezi dělnictvem a dav lidu, který vtrhl do hejtmanství, se bouřlivě dožadoval svémocných domovních prohlídek. Slova Č-ova byla pohrůžkou násilnou zvůli lidu, z níž musil mítí Dr. R. strach o svůj život a tělesnou bezpečnost a jako představitel veřejného pořádku, jenž činěn byl právě obviněným Č-em zodpovědným za to, že vůli lidu ohledně domovních prohlídek vyhověti nechtěl. Pohrůžka tato pak čelila jedině k tomu, aby na úřední osobě vynuceno bylo úřední jednání. Poněvadž zde soud vyloučil subjektivní vinu jen následkem právně mylného výkladu objektivních náležitostí skutkové podstaty § 81 tr. zák., jeví se i ohledně obžalovaného Č-a nutným rozsudek zrušiti a věc vrátiti k opětnému jednání soudu své stolice.

Čís. 789.

Při stanovení hodnoty ukradených věcí nelze vzítí za základ jich hodnotu v bankovkách, přepočtených na jich kursovní hodnotu ve měně zlaté.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1922, Kr I 337/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku zemského trestního soudu v Praze ze dne 17. listopadu 1919, pokud jím byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem krádeže dle §§ 171, 173, 174 II a), c), 176 II c) a 179 tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Dovolávající se důvodů zmatečnosti čís. 9 a), pokud se týče 10 § 281 tr. ř., správně jen 10, uplatňují zmateční stížnosti v podstatě, že nalézací soud nedbal toho, že trestní zákon a lex Ofner měly, stanovíce hranice hodnotové, na mysli tehdejší měnu peněžní a nikoli znehodnocenou papírovou měnu v době spáchání činu, že proto měl soud, aby vyšetřil skutečnou hodnotu věcí, převéstí sumu bankovek, již vyjádřena byla škoda, na jich kursovní hodnotu ve měně zlaté. Tak prý by se ukázalo, že cena odcizených předmětů nepřevyšuje hranice § 179 tr. zák., a že je proto potrestání obžalovaných dle tohoto §u právně mylným. Než zmateční stížnost není oprávněna. Dlužno podotknouti, že od okamžiku, kdy byla na základě zmocnění, daného cís. nař. ze dne 4. srpna 1914, čís. 198 ř. zák. suspendována bankovní akta rakousko-uherské banky, zrušena povinnost této banky směřovati bankovky za kovovou minci a dáno bance zmocnění, vydávati bankovky s nuceným oběhem beze vší úhrady, nebyly rakousko-uherské bankovky již představitelem peněz zlaté měny korunové. Faktický stav byl tedy již po celou dobu války ten, že bankovky měly povahu platidla s nuceným oběhem, kdežto rakouské mince zlaté staly se mincemi obchodními s hodnotou kursovní. Fakticky byly tudíž papírové koruny platným platidlem a měřítkem hodnot také v době spáchání krádeží, a jednal proto správně soud nalézací, ocenil-li v nich škodu poškozeného

eráru a zjistil-li jimi hodnotu věcí. Tento postup odpovídá též příslušným předpisům trestního zákona a řádu. Dle § 99 tr. ř. dlužno vyšetřiti dle stejných zásad výši škody, ať se děje zjištění její za účelem stanovení zákonné hranice zločinu proti majetku či sazby trestní neb konečně náhrady škody. V každém případě dlužno dle § 173 tr. zák. stanoviti škodu penízem, který musí poškozený vynaložiti, by odčinil újmu, způsobenou krádeží, tím, že si opatří náhradu v předmětu téže hodnoty. Tento peníz lze pak stanoviti s obecnou platností jen při oněch platidlech, která v s k u t k u mají funkci platidel a měřidel hodnot. Při opačném stanovisku zmateční stížnosti nedostalo by se poškozenému plné náhrady, poněvadž obžalované nelze odsouditi k náhradě škody ve zlatě, nýbrž v korunách papírových. Určiti pak škodu pro otázku viny menším penízem ve zlaté měně, pro náhradu škody pak větším penízem ve měně papírové, bylo by nedůsledno a přičilo by se ustanovení §§ 99 tr. ř. a 173 tr. zák. Ve skutečnosti znamenalo by stanovisko zmatečních stížností poskytnutí premie pachateli a to zcela neodůvodněné, poněvadž oba stejně jsou podrobeni týmž hospodářským poměrům. Co by pachateli přineslo prospěch, bylo by tím větší újmou pro poškozeného. Již proto je spravedливо, by pachatelé zodpovídali hospodářskou škodu, kterou způsobili svým bezprávným útokem na cizí majetek ve výši, odpovídající skutečným poměrům hospodářským. Z těchto úvah vyplývá, že právní stanovisko prvního soudu při vyšetření škody zaujaté, není právně mylné. Poněvadž v tomto případě zjistil soud správně celkovou škodu částkou 2000 K převyšující v korunách papírových, proti čemuž ostatně obžalovaní za řízení ničeho nenamítali, bylo právem použito přísnější sazby dle § 179 tr. zák.

Čís. 790.

Podílnictví na krádeži (§ 185 tr. zák.).

K pojmu »na sebe převedení« se nevyžaduje, by pachatel kradenou věc skutečně převzal a by s ní nějak nakládal.

(Rozh. ze dne 3. dubna 1922, Kr I 224/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalované do rozsudku krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 20. prosince 1920, pokud jím byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem podílnictví na krádeži podle §§ 185, 186 lit. a) tr. zák. — mimo jiné z těchto

důvodů:

Zmatečnost dle čís. 9 a) § 281 tr. ř. shledává stížnost v tom, že prý není zjištěn žádný ze zákonných předpokladů, ani ukrytí, ani na sebe převedení ani další zcizení ukradené věci, a že zejména není zjištěno, že obžalovaná s penězi, o které jde, nakládala jako se svým vlastnictvím. Stížnost je bezdůvodna. Nalézací soud vyslovuje, že obžalovaná ukradené peníze na sebe převedla. Náhled tento je správný, přihlíží-li se k tomu, co ve směru tom obžalovaná doznala a soud na základě toho vzal za prokázáno. Neboť na sebe převéstí znamená převzítí věc od jiného a